

Jozef Gabčík sa narodil 8. apríla 1912 v Poluvsí pri Žiline. Po základnej škole sa vyučil za kováča a zámočníka. 1. 10. 1932 nastúpil na vojenskú prezenčnú službu do pluku v Košiciach. Po absolvovaní poddôstojníckej školy ostal v činnnej službe ako ďalejšlúžiaci poddôstojník až do roku 1937. V tomto roku armádu z rodinných dôvodov opustil a pracoval v civile až do rozbitia Československa. V júni 1939 utiekol do Poľska, kde sa prihlásil do československej armády. Po pobyte v tábore v Bronowiciach sa dostal do Francúzska, kde bol podobne ako ostatní čs. vojenský exulanti zaradený do Cudzineckej légie.

Jeho prvým pôsobiskom sa stala posádka Sidi-Bel-Abbes v Alžírsku.

Po napadnutí Francúzska Nemeckom sa dostal do bojov na západnom fronte. V júni roku 1940 bojoval s československou jednotkou ako veliteľ guľometného družstva v obranných bojoch na Marne.

V roku 1940 sa po porážke Francúzska dostal do Veľkej Británie. Tam, po vzniku 1. československej zmiešanej brigády, slúžil ako výkonný rotmajster. Pokúšal sa dostať k letectvu ale nebol úspešný.

V lete 1941 bol zaradený do výcviku pre zvláštne úlohy, ktorý aj absolvoval. Stal sa veliteľom skupiny ANTHROPOID, ktorá mala za úlohu spáchať atentát na ríšskeho protektora Reinharda Heydricha v Prahe.

Skupina bola vysadená 29. 12. 1941 pri Prahe. S pomocou domácich vlastencov sa členovia skupiny ukrývali a plánovali útok.

27. mája 1942 na Heydricha zaútočili a smrteľne ho zranili. Gabčíkovi a jeho skupine sa podarilo ukryť pred represáliami, boli však prezradení. Posledný úkryt pred prenasledovateľmi našli v krypte kostola sv. Cyrila a Metoda na Resslovej ulici v Prahe. Aby do rúk nepriateľov nepadol živý, 18. 6. 1942 spáchal samovraždu.

24. júna 2002 bol Jozef Gabčík povýšený do hodnosti plukovníka in memoriam.

Literatúra:

CZÉFALVAY, F.: Plukovník in memoriam Jozef Gabčík. In: *Obrana*, roč. 18. 2012, č. 4.

Vojenské osobnosti československého odboja 1939-1945, Ministerstvo obrany ČR – Avis, Praha 2005